

Leercollectief basis verhoogd

Brede basiszorg event

28 november 2025

Welkom!

Contextanalyse

27/11/2025

Contextanalyse

Programma

- Contextanalyse
- Voorstelling begeleidingsproject: **Leercollectief basis verhoogd**
- Fasen EEF
- Lessons learned
- Discussie

Voorstelling begeleidingsproject Leercollectief basis verhoogd

27/11/2025

 artevelde
hogeschool

Odisee
DE CO-HOGESCHOOL

 hogeschool
vives

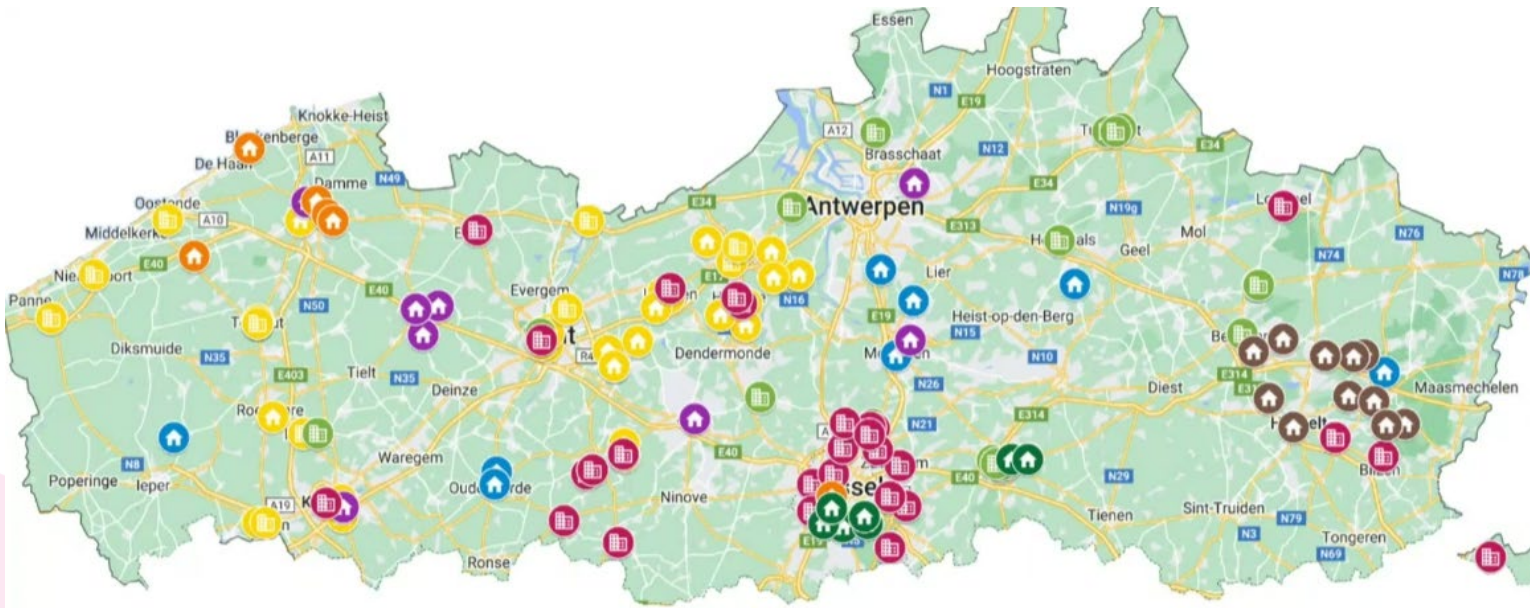
 Leer
punt

 Vlaanderen
is onderwijs & vorming

Leercollectief basis verhoogd

Consortium

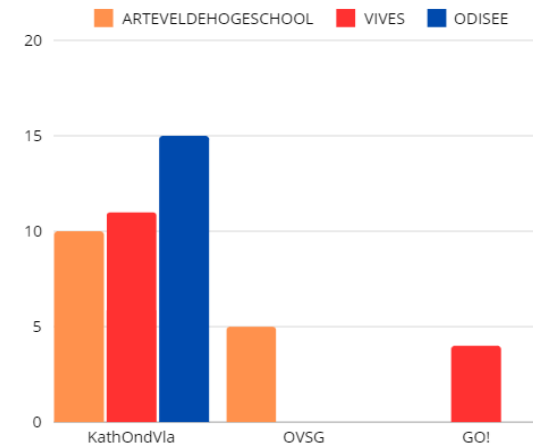
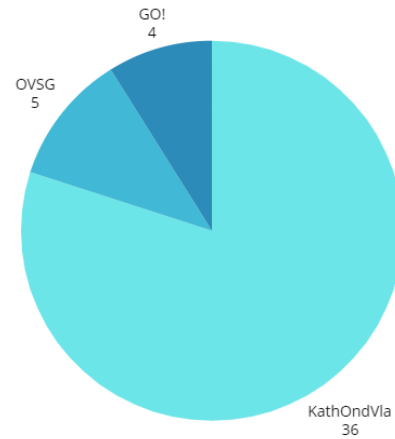
- 3 hogescholen: Arteveldehogeschool – Odisee – Vives
- 21 SG – 45 scholen uit Oost- en West-Vlaanderen

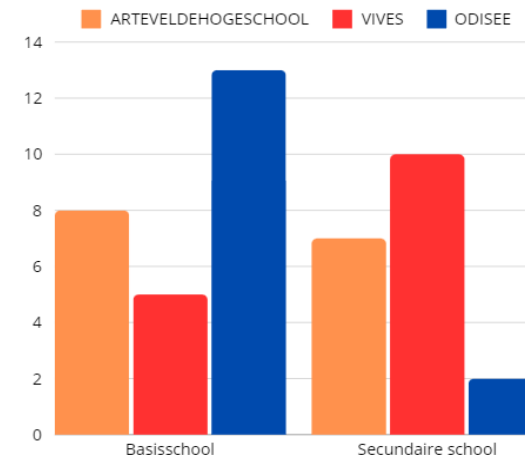
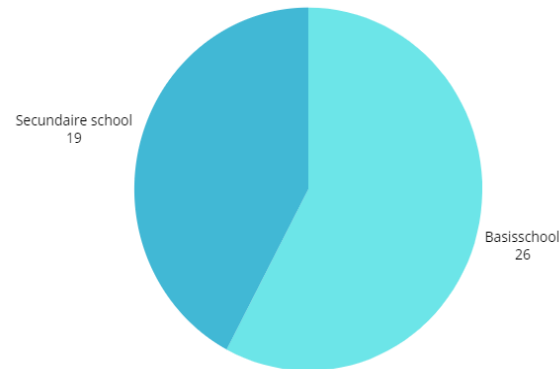
Leercollectief basis verhoogd

Consortium

Netoverstijgend

Niveauoverstijgend

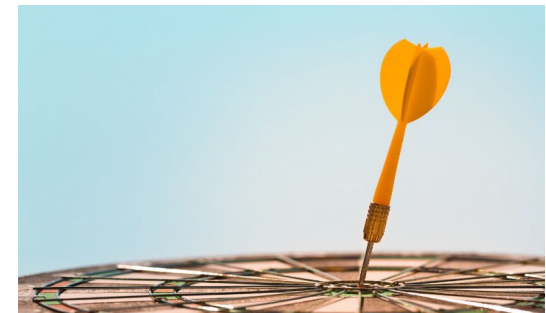

Leercollectief basis verhoogd

Projectdoelen

- De **kennisbasis** over brede basis- en verhoogde zorg **uitbouwen** door eigen praktijkkennis te verdiepen vanuit actuele onderzoekskennis **(kennis)**,
- Versterkte basis- en verhoogde zorg **implementeren** door effectieve differentiatie en redicodis-maatregelen **in de klas** toe te passen, te evalueren en bij te sturen **(praktijk)**,
- **Verduurzamen** op niveau van de school en schoolgemeenschap/ -groep door effectieve interventies over brede basis- en verhoogde zorg te integreren in het **zorgbeleid/ beleid op leerlingenbegeleiding (beleid)**

Leercollectief basis verhoogd

3 focussen

1. Effectieve differentiatie en/of re-di-co-dis-maatregelen op vlak van **taal/talen** (lezen-schrijven, ...)
2. Effectieve differentiatie re-di-co-dis-maatregelen op vlak van in **wiskunde/ STEM**
3. Preventie en re-di-co-dis-maatregelen op vlak van **socio-emotioneel leren/gedrag en emotie** (executieve functies, omgaan met uitdagend gedrag, ...)

Leercollectief basis verhoogd

3 fases proces collectief leren

FASE 1:

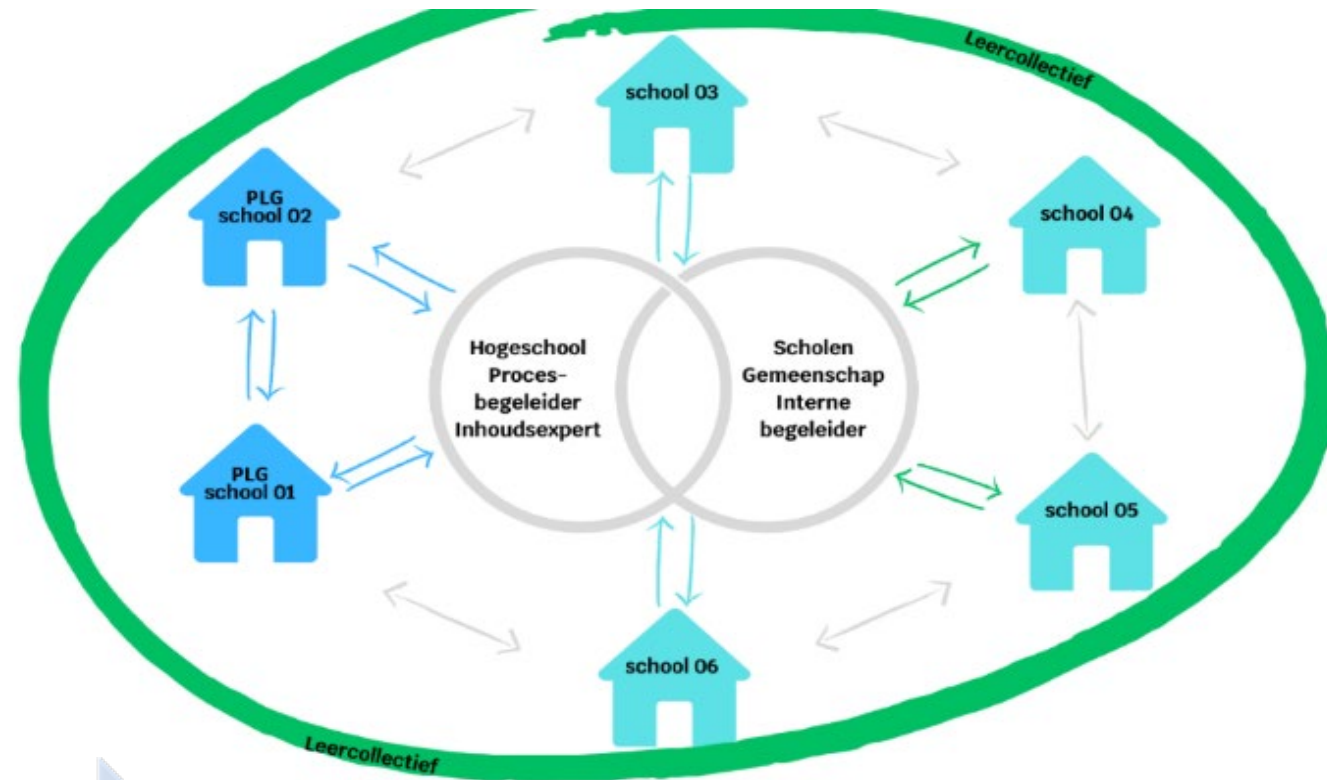
- Intensief traject 45 scholen (2 of 3/SG)
- Professionele Leergemeenschap (PLG)
- Gezamenlijke focus
- Interne begeleider
- Procesbegeleider

FASE 2:

- Expertise uitwisselen 2 andere scholen
- + 90 scholen

FASE 3:

- Verduurzamen
- +190 scholen

Totaal bereik: 325 scholen

PLG's in 45 scholen

verbreding/
verdieping
in 90 scholen

disseminatie in
190 scholen

Eerste impressies

Leercollectief basis verhoogd

27/11/2025

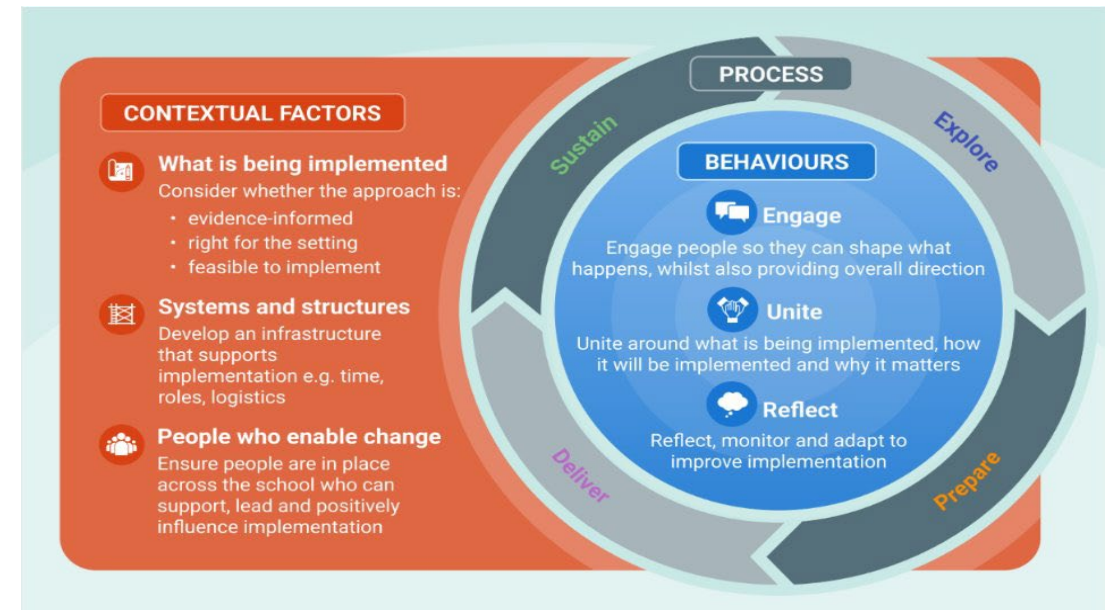
Leercollectief basis verhoogd

Opbouw begeleidingstraject

Diverse PLG + interne begeleider per SG (gesubsidieerd)

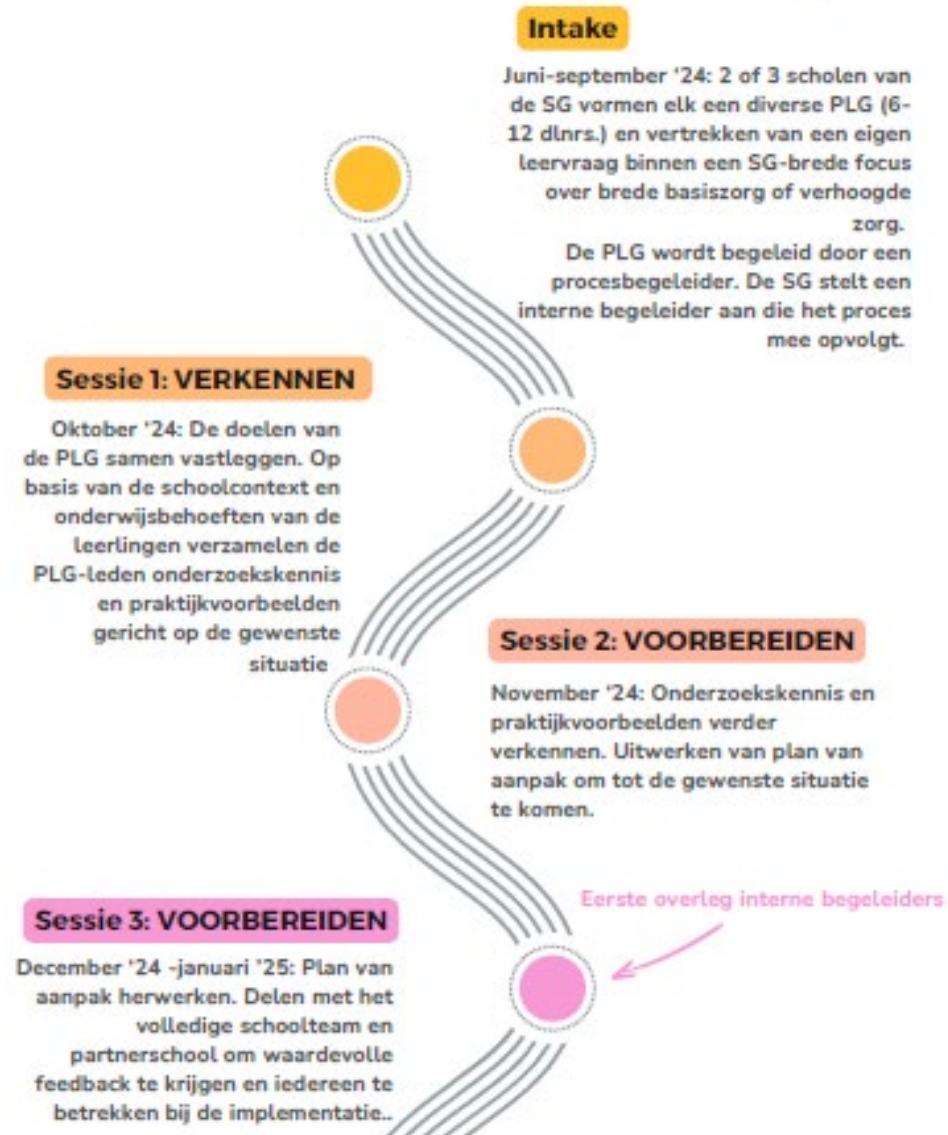
- Intake: Contextanalyse
- Sessie 1: Verkennen
- Sessie 2 & 3: Voorbereiden
- Sessie 4 & 5: Opleveren
- Sessie 6: Verduurzamen

Gebaseerd op implementatiegids EEF

<https://educationendowmentfoundation.org.uk/education-evidence/guidance-reports/implementation>

'Leercollectief basis verhoogd'

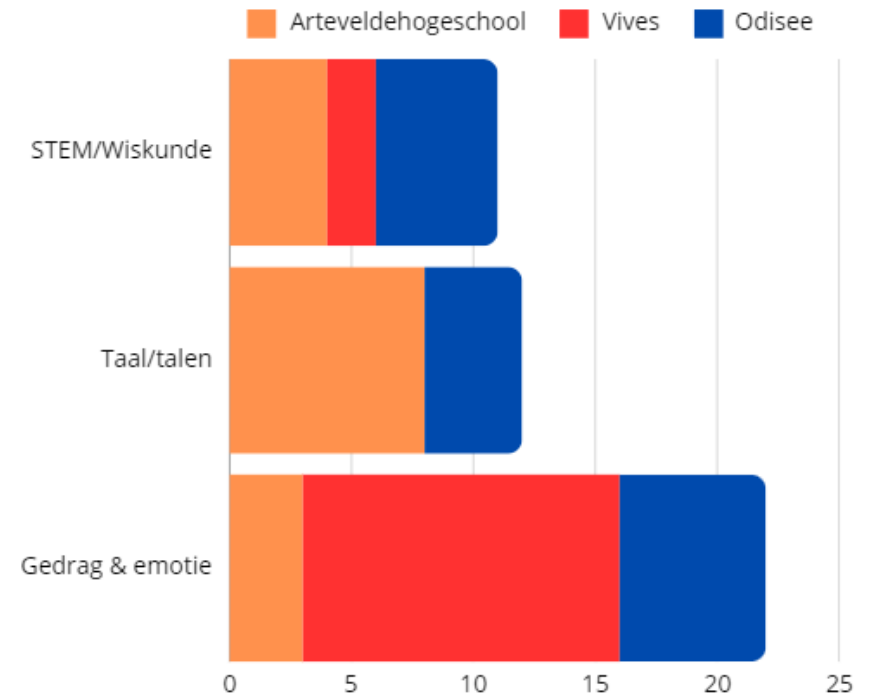
Intake

Inzichten

Diverse redenen van aanmelding

Keuze focussen

- Effectieve differentiatie en/of redicodi's
- Effectieve differentiatie en/of redicodi's STEM: 11 scholen
- Preventie en redicodi's van gedrag en emotie: 22 scholen

Intake

Contextanalyse

Peilen leer- en innovatieklimaat

Rollen & verantwoordelijkheden

Gebruik oogopslag als visuele weergave

- Aanleiding
- Doelen
- Betrokkenen
- Visie op zorg
- Collectief leren

Bronnen:

Meirsschaut, M., Hostyn, I., & Naert, L. (2021). *Wijzer voor werkbare scholen in verandering*.

Gent: Arteveldehogeschool. Online geraadpleegd via [Wijze\(r\) werkbare scholen in verandering](#).

Vandenbussche, E. & Wilssens, M. (2018). *Mogelijke richtvragen intake prioritaire nascholing 'Ondersteuning in het k(w)a(d)raat'*. Niet-gepubliceerd werkdocument. Gent:

Arteveldehogeschool.

Model voor evidence – informed werken

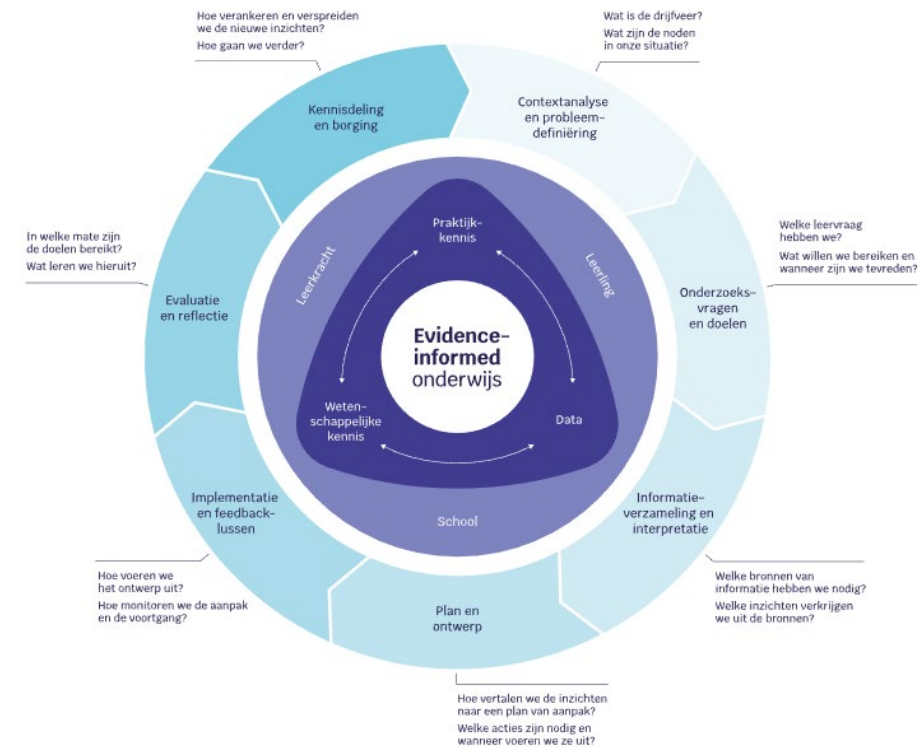
Focus op 3 kennisbronnen

- Data
- Praktijk
- Wetenschap

Cyclisch veranderingsproces

<https://leerpunt.be/evidence-informed-onderwijs>

Het model voor evidence-informed werken

Verkennen

Inzichten

- Wat verstaat het schoolteam onder BBZ en VZ (praktijkkennis)
- Soms discrepantie Ik/zorgteam of beperkte kennis.
- Wat doet de school al?
- Hoe werkt een PLG?

Sessie 1: VERKENNEN

Oktober '24: De doelen van de PLG samen vastleggen. Op basis van de schoolcontext en onderwijsbehoeften van de leerlingen verzamelen de PLG-leden onderzoekskennis en praktijkvoorbeelden gericht op de gewenste situatie

Verkennen

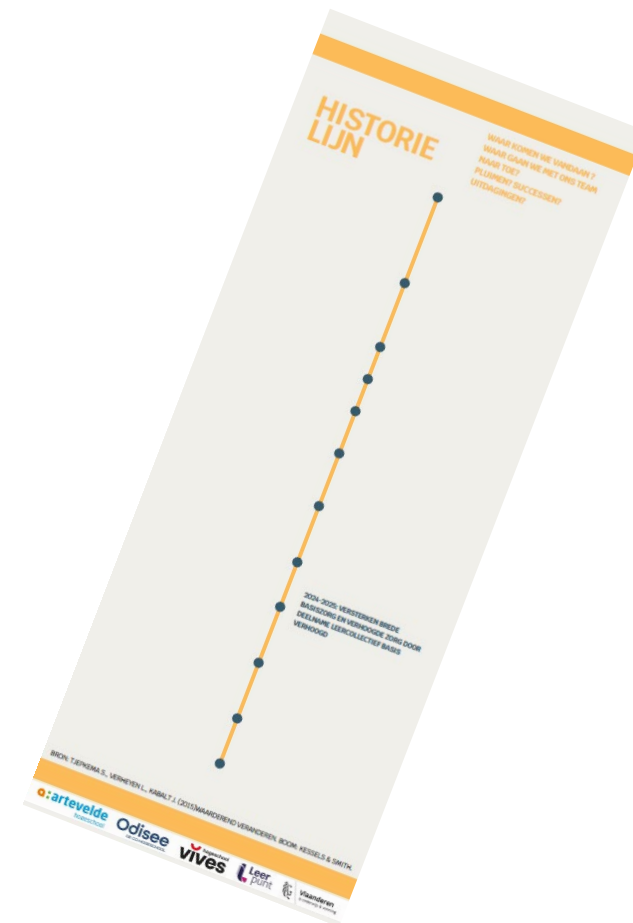
Voorbeeld

Historielijn

Nieuwe directie die verantwoordelijkheid van zorg sterker verschuift naar leerkrachten... (grotere focus op BBZ)

Aanstellen van een welzijnscoach

Aanbod van nieuwe richtingen → ander publiek

Verkennen

Evidence – informed bronnen

Opbouw sessies: A School's Guide to Implementation (EEF)

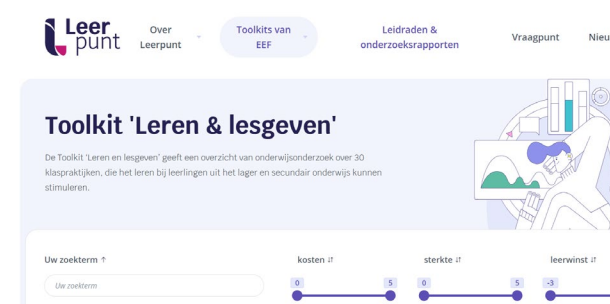
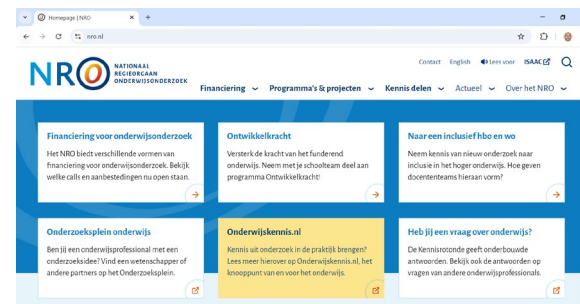
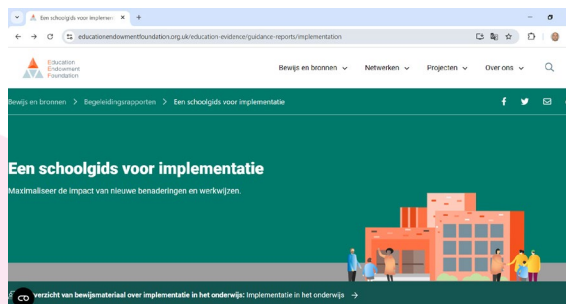
Brede basiszorg – effectieve differentiatie:

- NRO-Leidraad 'Differentiatie als sleutel voor gelijke kansen'
- Hertaling leidraad door Leerpunt (november)

Verhoogde zorg:

- Redelijke aanpassingen: eigen expertise uit onderzoeks- en begeleidingsprojecten
- Evidence-based strategieën (Mitchell & Sutherland)

Focussen Taal/STEM/Gedrag & emotie: EEF, NRO – kennisbank, Leerpunt, onderzoeken hogescholen en universiteiten

Verkennen

Vastzetting

Na elke sessie visuele voorstelling

Wordt samen met de leden van de PLG ingevuld.

Acties organiseren met de PLG hoe het project en de resultaten van sessie 1 te verspreiden binnen het ganse schoolteam.

(vb delen op personeelsvergadering, ophangen in leraarskamer, informele gesprekken,...)

EEF (2024) A school's guide to implementation. Geraadpleegd via

<https://educationendowmentfoundation.org.uk/education-evidence/guidance-reports/implementation>

Voorbereiden

Inzichten

- Verträgen
- Evidence informed inlezen
- Zelfde taal leren spreken
- Waar kan BBZ en VZ groeien? Noden?
- Plan van aanpak ontwerpen

Opleveren

Inzichten

- Opstarten en uitvoeren van acties
- Vooral op niveau BBZ
- VZ pas in komende periode
- Feedbacklussen adhv data

Verduurzamen

Inzichten

- Oogstmoment voorbereiden voor hele SG
- Terugblik adhv waardecreatieverhaal
- Vooruitblik naar komende jaren adhv acties

Sessie 6: VERDUURZAMEN

Mei-juni '25: PLG bereidt een breed uitwisselmoment voor waarin ze kennis en ervaringen op vlak van de focus uitwisselt met de hele SG en een verder plan van aanpak uitwerkt om de uitkomsten te verduurzamen

Verduurzamen

Inzichten

- Uitdaging om acties in structuren in te k
- Sommige acties zijn heel klein (schoolbel, SS opruimen,...)
andere groter (time-out lokaal, andere opstart van de dag,
leesbeleid)
- Oogstmoment komt later bij veel scholen (huidig schooljaar)

Sessie 6: VERDUURZAMEN

Mei-juni '25: PLG bereidt een breed uitwisselmoment voor waarin ze kennis en ervaringen op vlak van de focus uitwisselt met de hele SG en een verder plan van aanpak uitwerkt om de uitkomsten te verduurzamen

Lessons learned

Leercollectief basis verhoogd

Lessons learned

- Leerkrachten maken helft uit van PLG (terugkoppelen naar beginsituatie)
- Evidence naar praktijk
- Datageinformeerd werken
- PLG als werkvorm
- Rol van schoolleider
- Mandaat
- Prioriteit en tijd
- Externen (ondersteuners)
- Acties structureel inbedden

Lessons learned

- Scholen hebben nu gefocust op BBZ en minder op VZ
- Werkvloer en beleid zijn soms helemaal verschillend qua achtergrond (vb zorgcontinuum of BBZ uitleggen)
- BBZ aan visie werken
- Drijfveer negatief inspectieverslag en zelf in gesprek gegaan hierover
- Scholen leren om een gemeenschappelijke taal te vinden
- Brede basiszorg nog altijd verbreden
- In het hoger onderwijs zullen ze ook niet mogen

Contact

Liesbeth Stevens <liesbeth.stevens@arteveldehs.be>

Joke Hurtekant <joke.hurtekant@vives.be>

Geert Van Buynder <geert.vanbuynder@odisee.be>

<https://www.arteveldehogeschool.be/nl/onderzoek/projecten/leercollectief-basis-verhoogd>